

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2811

Vragen van het lid **Roemer** (SP) aan de minister van Verkeer en Waterstaat over *miscommunicatie bij spoorwerkzaamheden*. (Ingezonden 6 mei 2009)

1
Wat is uw mening over het bericht dat er slecht gecommuniceerd wordt op het spoor doordat spoorwerkers en treindienstleiders niet dezelfde taal spreken?¹

2
Kunt u aangeven hoeveel spoorwerk uitgevoerd wordt door werkers die de Nederlandse taal niet machtig zijn?

3
Welke eisen worden er gesteld aan spoorwerkers voordat ze aan het werk kunnen aan het Nederlandse spoor? Hoe wordt gecontroleerd of alle spoorwerkers aan deze eisen voldoen?

4
Op welke manier houdt ProRail toezicht op de veiligheid tijdens spoorwerkzaamheden?

5
Bent u bereid maatregelen te nemen om strenger te controleren of alle spoorwerkers aan de veiligheidseisen en deskundigheidseisen voldoen voor het verrichten van spoorwerk? Zo nee, waarom niet? Zo ja, welke maatregelen gaat u nemen?

6
Bent u bereid aanvullende eisen te stellen aan spoorwerkers om communicatieproblemen te voorkomen? Zo nee, waarom niet? Zo ja, welke maatregelen gaat u nemen?

7
Deelt u de mening van de FNV dat ProRail zich eens serieus achter de oren moet krabben of de bedrijfstak wel geschikt is voor verregaande marktwerking? Zo nee, waarom acht u kritisch nadenken hierover niet nodig? Zo ja, op welke manier gaat u ervoor zorgen dat hier eens kritisch naar gekeken wordt?

¹ De Telegraaf, 25 april 2009.

Antwoord

Antwoord van minister **Eurlings** (Verkeer en Waterstaat) (ontvangen 2 juni 2009)

1
In Nederland wordt door personeel dat werkzaamheden uitoefent aan het spoor niet gecommuniceerd met de treindienstleider. Dit is voorbehouden aan veiligheidsfunctionarissen, die de Nederlandse taal machtig moeten zijn.¹ Deze functionarissen zijn via een Nederlandstalig examen getoetst. Spoorwerkers moeten wel de veiligheidsinstructie van de veiligheidsfunctionaris kunnen begrijpen. Er vindt ook non-verbale

communicatie plaats, namelijk door het geven van auditieve- en eventueel visuele signalen. Dit gebeurt bijvoorbeeld om te waarschuwen voor een naderende trein.

2
Gezien het antwoord op vraag 1 is dit niet relevant. De branche registreert dit ook niet, omdat zij het laten uitvoeren van werkzaamheden aan het spoor door personeel dat de Nederlandse taal niet machtig is, niet als veiligheidsrisico aanmerkt.

3
Voor spoorwerkers die als ploeglid werkzaam zijn, gelden ten aanzien van de veiligheid de twee eisen van een gehaald examencertificaat Basisveiligheid en een gehaalde toets «veiligheid langs het spoor». Beide examens zijn in ieder geval al in minimaal vier buitenlandse talen beschikbaar en op verzoek kan het examen in een andere taal van de Europese Unie worden afgelegd. Daarnaast gelden er ten aanzien van de technische geschiktheid van spoorwerkers certificatie-eisen. Deze eisen worden enerzijds gecontroleerd doordat ProRail een erkenningsregeling voor bedrijven toepast, waarbij onder meer de technische geschiktheid en kennis van veiligheidsregelgeving van personeel wordt beoordeeld, en anderzijds doordat de Leider

Werkplek Beveiliging tijdens de uitvoering van werkzaamheden dit (steekproefsgewijs) checkt.

4

ProRail houdt toezicht op de veiligheid door het houden van:

- audits bij bedrijven ten behoeve van de erkenningsregeling;
- specifieke audits op naleving van de arbeidsveiligheid procedures;
- controles op documenten (onder andere registratie en geldigheid certificaten);
- registraties van de veiligheidsprestaties van bedrijven;
- inspecties tijdens de uitvoering van werkzaamheden.

5

Naast de aannemer en ProRail houdt ook de Inspectie Verkeer en Waterstaat toezicht op de veiligheid van spoorwerkers. Ik heb geen indicatie dat de veiligheidseisen en deskundigheidseisen voor spoorwerkers, of de controle daarop, onvoldoende zijn. Op dit moment acht ik dan ook het nemen van extra maatregelen niet opportuun.

6

Noch bij ProRail noch bij de Inspectie Verkeer en Waterstaat zijn voorvallen bekend waarbij misverstanden door de taal hebben geleid tot spoorweginveiligheid. Ik zie daarom op dit moment geen aanleiding op dit punt aanvullende eisen te stellen aan spoorwerkers.

7

Naar mijn mening gaat ProRail op een verantwoorde wijze om met marktwerking. Zoals hierboven in de antwoorden op de verschillende vragen aangegeven hanteert ProRail strikte veiligheidseisen, onder andere door middel van een erkenningsstelsel. De Inspectie Verkeer en Waterstaat houdt hier toezicht op. Binnen dit kader van veiligheidseisen werkt ProRail aan vergroting van de doelmatigheid van het spooronderhoud. Dat doet zij onder andere door buitenlandse spooraanneemers niet op voorhand uit te sluiten, uiteraard alleen voor zover deze voldoen aan de strikte eisen ten aanzien van veiligheid. Hier wordt niet aan getornd. Voordat een buitenlandse spooraanneemer werkzaamheden aan het spoor mag uitvoeren moet een intensief

opleidings- en erkenningstraject doorlopen worden.

¹ Artikel 13. Taalbeheersing – Besluit Spoorwegpersoneel.